

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2019.3.11.
COM(2019) 131 final

2019/0073 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a TIR-egyezmény Intéző Bizottságában az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozására vonatkozó vámegyezmény módosítására irányuló javaslat tekintetében képviselendő álláspontról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT TÁRGYA

E javaslat tárgya az Unió által az áruk TIR¹-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásáról szóló vámegyezmény alapján létrehozott Intéző Bizottságban a TIR-műveletekben érintett TIR-egyesületekre és vámhivatalokra vonatkozó módosítások tervezett elfogadásával kapcsolatban képviselendő álláspont meghatározásáról szóló határozat.

2. A JAVASLAT HÁTTERE

2.1. Vámegyezmény az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásáról

Az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásáról szóló 1975. november 14-i vámegyezmény (a továbbiakban: a TIR-egyezmény) célja, hogy megkönnyítse a nemzetközi áruszállítást az indító vámhivaltól a rendeltetési vámhivatalig, a szükséges számú országon keresztül. A TIR-egyezmény 1978-ban hatályba lépett. 2019 januárjában 76 részes fele volt az egyezménynek: 75 állam és az Európai Unió. Az Európai Unió 1983. június 20-a óta részes fele a TIR-egyezménynek². A TIR-egyezménynek valamennyi tagállam részes fele.

2.2. Az Intéző Bizottság

Az Intéző Bizottság az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásáról szóló vámegyezmény keretében jár el. Az Intéző Bizottság feladata a TIR-egyezmény módosításainak megvizsgálása és elfogadása. A javaslatokat szavazásra bocsátják, és az Intéző Bizottság ülésén képviselt valamennyi részes fél egy szavazattal rendelkezik. Az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik a TIR-egyezmény által szabályozott vámügyi területeken. Az Unió azonban nemzetközi szervezetként nem rendelkezik szavazati joggal. Valamennyi tagállam a megállapodás szavazati joggal rendelkező részes fele.

A TIR-egyezmény módosításait a jelenlévő és szavazó felek kétharmados többségével fogadják el. A határozatképesség feltétele, hogy a részes államok legalább egyharmada szavazzon.

2.3. Az Intéző Bizottság tervezett jogi aktusa

Az Intéző Bizottság 2019-ben a következő napokon fog találkozni: február 7-én és október 17-én. Az egyik találkozóján, vagy egy rendkívüli ülésen az Intéző Bizottság határozatot tervez elfogadni az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásáról szóló vámegyezmény javasolt módosításainak elfogadásáról (a továbbiakban: a tervezett jogi aktus).

A tervezett jogi aktus célja: i. annak tisztázása, hogy mely hatóságok engedélyezhetik egy egyesület vagy egyesületek számára, hogy garanciavállalóként járjon vagy járjanak el; ii. az olyan indító és/vagy rendeltetési vámhivatalok számának növelése, amelyek közreműködhetnek TIR fuvarozási műveletekben; és iii. annak előírása, hogy közzétegyék a TIR-műveletek előtt nyitott, rendelkezésre álló indító és/vagy rendeltetési vámhivatalok számának korlátozására vonatkozó információkat.

¹ A TIR a „Transports Internationaux Routiers” vagy „International Road Transports” (nemzetközi közúti fuvarozás) rövidítése.

² A Tanács 2112/78/EGK rendelete (1978. július 25.) az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozására vonatkozó, Genfben, 1975. november 14-én aláírt vámegyezmény (TIR-egyezmény) megkötéséről (HL L 252., 1. o.).

A tervezett jogi aktus a TIR-egyezmény 59. és 60. cikkének megfelelően a felekre nézve kötelező erejű lesz. Az 59. cikk a TIR-egyezmény fő szövegének módosítására vonatkozik, és a következőkről rendelkezik: „A 60. cikk rendelkezéseinek fenntartásával, valamennyi javasolt és az előző bekezdés rendelkezéseivel összhangban megküldött módosítás minden Szerződő Félre nézve a megküldéstől számított 12 hónapos időszakot követő 3 hónap elteltével hatályba lép, ha ezen időszak alatt valamely Állam, amely egyúttal Szerződő Fél is, az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtitkáránál nem emel kifogást a javasolt módosítással szemben. Ha a javasolt módosítással kapcsolatosan a jelen cikk 3. bekezdése rendelkezésének megfelelően kifogást emeltek, a módosítást elutasítotttnak kell tekinteni, és az semmilyen hatállyal nem bír.”

A 60. cikk a TIR-egyezmény mellékleteinek módosítására vonatkozik, és a következőkről rendelkezik: „Minden, az 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9. és 10. mellékletre vonatkozóan javasolt és az 59. cikk (1) és (2) bekezdése rendelkezéseinek megfelelően megvizsgált módosítás az Intéző Bizottság által a módosítás elfogadásakor meghatározott időpontban hatályba lép, kivéve, ha egy korábbi, az Intéző Bizottság által ugyanakkor meghatározott időpontig azon államok ötödrésze vagy 5 olyan állam, aki Szerződő Fél – ha ez a szám a kevesebb – értesíti az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtitkárát a módosítással szemben emelt kifogásairól. A jelen bekezdésben említett időpontokat az Intéző Bizottság a jelen levő és szavazó tagjainak kétharmados szavazattöbbségével határozza meg.”

3. AZ UNIÓ ÁLTAL KÉPVISELENDŐ ÁLLÁSPONT

Az Unió osztja a TIR-egyezmény és értelmező rendelkezései javasolt módosításainak célkitűzéseit. Az Unió különösen támogatja annak tisztázását, hogy mely hatóságok jogosultak engedélyezni a garanciavállaló egyesületeket; a TIR fuvarozási műveletekben részt vevő vámhivatalok számának növelését; valamint azt az előírást, hogy nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni a TIR-műveletek előtt nyitott, rendelkezésre álló indító és/vagy rendeltetési vámhivatalok számának korlátozására vonatkozó információkat.

Konkrétan a TIR-egyezmény 6. cikke (1) bekezdésének javasolt módosítása, mely szerint a „Mindegyik Szerződő Fél” szövegrész helyébe az „A Szerződő Fél vámhatósága vagy más illetékes hatósága” szövegrész lépne, az Orosz Föderáció annak figyelembevételére irányuló kérésén alapul, hogy mivel a különböző Szerződő Felek különböző adminisztratív szabályokat alkalmaznak, a garanciavállaló egyesületet engedélyező illetékes hatóság nem biztos, hogy minden esetben vámigazgatás. A javasolt szöveg egy kompromisszumos megoldás, mivel számos Szerződő Fél, köztük az Európai Unió, nemzeti vagy nemzetközi jogszabályi követelmények miatt aggályainak adott hangot az eredeti javaslatot illetően, mely szerint teljes egészében elhagyták volna a „vámhatóságok” kifejezést. A javasolt módosítás szélesítené a rendelkezés hatályát és megerősítené a szükséges rugalmasságot.

A TIR-egyezmény 18. cikke 3. sorának javasolt módosítása, mely szerint a „négy” szó helyébe a „nyolc” szó lépne, és a cikk új bekezdéssel egészülne ki („A vámhatóságok korlátozhatják a területükön lévő indulási [vagy rendeltetési] vámhivatalok számát, amely szám lehet kevesebb mint hét, de legalább háromnak kell lennie), jelentős módosításnak számít. Azon vámhivatalok számának megkétszerezésével, amelyek részt vehetnek TIR-műveletekben, a javasolt módosítás megerősítené a TIR-rendszer versenyképességét, és jelentős könnyítéseket biztosítana a fuvarozási iparág számára. Ezzel együtt az Orosz Föderáció javaslata alapján a Szerződő Felek továbbra is élhetnének azzal a lehetőséggel, hogy az állami költségvetést érintő esetleges kockázatok elkerülése érdekében korlátozzák a területükön lévő érintett vámhivatalok számát. Ezt a módosításvajaslato a 18. cikkhez fűzött új értelmező rendelkezésre irányuló javaslattal együtt kell vizsgálni.

A TIR-egyezmény 18. cikkéhez fűzött új értelmező rendelkezésre irányuló javaslatot a TIR Végrehajtó Testület dolgozta ki (az Intéző Bizottság megbízásából). A javaslat célja, hogy kiegészítse a 18. cikk javasolt módosítását, amely lehetővé teszi a Felek számára, hogy kevesebb számú indulási és/vagy rendeltetési vámhivatalt üzemeltessenek a területükön. A javasolt új értelmező rendelkezés előírja, hogy ha egy Fél korlátozza a területén lévő indulási (vagy rendeltetési) vámhivatalok számát, akkor ezt az információt nyilvánosan hozzáférhetővé kell tennie, és el kell juttatnia a TIR Végrehajtó Testület számára is. Ez a mechanizmus megelőzné a fuvarozási iparág jogi és logisztikai nehézségeit ilyen korlátozások esetén.

A TIR-egyezmény 6. cikkének (2) bekezdéséhez fűzött értelmező rendelkezés javasolt módosítása, mely szerint az „ország vámhatóságai egynél több olyan egyesületet is felhatalmazhatnak” szövegrész helyébe a „Szerződő Fél vámhatóságai egynél több olyan egyesület számára is engedélyt adhatnak” szövegrész lépne, a szöveg egységességének javítását célozza és pusztán technikai jellegű.

A TIR-egyezmény 9. melléklete I. része (1) bekezdésének javasolt módosítása, mely szerint az „a Szerződő Felektől” szövegrész helyébe a „valamely Szerződő Fél vámhatóságaitól vagy más illetékes hatóságaitól” szövegrész lépne, a rendelkezés hatályának kiszélesítését célozza a nagyobb rugalmasság biztosítása érdekében, mivel a különböző felek különböző adminisztratív szabályokat alkalmaznak. A 6. cikk (1) bekezdésének fent ismertetett módosításához hasonlóan ez a módosító javaslat is az Orosz Föderáció javaslatán alapul. Így a javaslat szélesítené a rendelkezés hatályát és megteremtené a szükséges rugalmasságot.

A tagállamokkal a TIR vámügyi szakértői csoport (genfi koordináció) keretében konzultáltak a javasolt módosításokról. További konzultációkra került sor az ENSZ Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ EGB) Belső Szállítási Bizottsága fuvarozást érintő vámkérdésekkel foglalkozó munkacsoportjának ülésein.

A belső egyeztetések, valamint a tagállamokkal a TIR vámügyi szakértői csoport keretében folytatott közös egyeztetések során egyértelműen kiderült, hogy a javasolt módosításokat nem ellenzik.

4. JOGALAP

4.1. Eljárási jogalap

4.1.1. Általános elvek

Az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 218. cikkének (9) bekezdése határozatok elfogadásáról rendelkezik *„a megállapodásokkal létrehozott szervezetben az Unió által képviselendő álláspontok kialakítására vonatkozóan, amennyiben az ilyen szervnek joghatással bíró jogi aktust kell elfogadnia, kivéve a megállapodás intézményi kereteit kiegészítő vagy módosító jogi aktusokat”*.

A *„joghatással bíró jogi aktus”* fogalmába beletartoznak a nemzetközi jognak a kérdéses szervet szabályozó szabályai szerint joghatással bíró jogi aktusok. Ezenfelül a fogalom magában foglalja azokat az eszközöket is, melyek a nemzetközi jog szerint nem bírnak kötelező erővel, de *„meghatározó módon befolyásolják az uniós jogalkotó által [...] elfogadott szabályozás tartalmát”*³.

³ A Bíróság 2014. október 7-i ítélete, Németország kontra Tanács, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64. pont.

4.1.2. A jelen esetre történő alkalmazás

Az Intéző Bizottságot megállapodás, nevezetesen az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásáról szóló vámegyezmény hozta létre.

Az Intéző Bizottság által elfogadandó jogi aktus joghatással bíró jogi aktus. A tervezett jogi aktus a nemzetközi jog szerint kötelező érvényű lesz az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásáról szóló vámegyezmény 59. és 60. cikkének megfelelően.

A tervezett jogi aktus nem egészíti ki és nem módosítja a TIR-egyezmény intézményi keretét.

Ezért a javasolt határozat eljárási jogalapja az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése.

4.2. Anyagi jogalap

4.2.1. Általános elvek

Az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozat anyagi jogalapja elsősorban azon tervezett jogi aktus célkitűzésétől és tartalmától függ, amellyel kapcsolatban az Unió által képviselendő álláspont meghatározásra kerül. Amennyiben a tervezett jogi aktus kettős célkitűzést követ, vagy két összetevőből áll, és ezek egyike elsődlegesként vagy döntő jellegűként azonosítható, míg a másik pusztán járulékos jellegű, az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdése szerinti határozatot egyetlen jogalapra, azaz az elsődleges, illetve döntő jellegű célkitűzés vagy összetevő által megkövetelt jogalapra kell alapítani.

4.2.2. A jelen esetre történő alkalmazás

A tervezett jogi aktus elsődleges célkitűzése és tartalma a közös kereskedelempolitikával kapcsolatos.

A javasolt határozat anyagi jogalapja ezért az EUMSZ 207. cikke.

4.3. Következtetés

A javasolt határozat jogalapja ezért az EUMSZ 207. cikke, összefüggésben az EUMSZ 218. cikkének (9) bekezdésével.

5. A TERVEZETT JOGI AKTUS KIHIRDETÉSE

Mivel az Intéző Bizottság jogi aktusa módosítani fogja az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásáról szóló vámegyezményt és annak mellékleteit, elfogadását követően helyénvaló kihirdetni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió által a TIR-egyezmény Intéző Bizottságában az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozására vonatkozó vámegegyezmény módosítására irányuló javaslat tekintetében képviselendő álláspontról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikkére, összefüggésben 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásáról szóló 1975. november 14-i vámegegyezményt (a továbbiakban: TIR-egyezmény) az Európai Gazdasági Közösség a 2112/78/EGK tanácsi rendelettel⁴ jóváhagyta, és az egyezmény a Közösségben 1983. június 20-án hatályba lépett⁵.
- (2) A TIR-egyezmény 59. és 60. cikke szerint az Intéző Bizottság a jelenlévő és szavazó felek kétharmados többségével módosításokat fogadhat el.
- (3) Az Intéző Bizottság 2019. júniusi rendkívüli ülésén a TIR-egyezmény és mellékleteinek számos módosítását tervezi elfogadni.
- (4) Helyénvaló meghatározni az Unió által az Intéző Bizottságban képviselendő álláspontot, mivel a módosítások kötelező érvényűek lesznek az Unióra nézve.
- (5) Az egyes Szerződő Felek különböző adminisztratív szabályainak figyelembevétele érdekében szükséges kiszélesíteni a TIR-egyezmény 6. cikke, a megfelelő értelmező rendelkezés, valamint a TIR-egyezmény 9. melléklete szerinti szereplők körét, hogy a vámhatóságoktól eltérő hatóságok is engedélyezhessék egy egyesület számára, hogy garanciavállalóként járjon el a TIR-eljárást alkalmazó személyek vonatkozásában.
- (6) Annak érdekében, hogy a TIR-egyezmény alkalmazása könnyebbé váljon a logisztikai lánc számára, valamint javuljon a TIR-egyezmény hatálya alá tartozó nemzetközi fuvarozás versenyképessége, szükséges módosítani a 18. cikket azon vámhivatalok számának növelése érdekében, amelyek részt vehetnek a TIR-műveletekben. Ezzel együtt a Szerződő Felek vámhatóságai számára biztosítják annak lehetőségét, hogy korlátozzák a területükön lévő azon vámhivatalok számát, amelyek részt vehetnek a TIR-műveletekben, feltéve, hogy az ilyen korlátozásokról tájékoztatják a nyilvánosságot és a TIR Végrehajtó Testületet,

⁴ A Tanács 2112/78/EGK rendelete (1978. július 25.) az áruk TIR-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozására vonatkozó, Genfben, 1975. november 14-én aláírt vámegegyezmény (TIR-egyezmény) megkötéséről (HL L 252., 1978.9.14., 1. o.).

⁵ HL L 31., 1983.2.2., 13. o.

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Intéző Bizottság hatvankilencedik vagy hetvenedik ülésén az Unió által képviselendő álláspont a módosításoknak az e határozathoz csatolt tervezetén alapul.

2. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság a címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*